

Informace o studii pro rodiče

Vážení rodiče a účastníci experimentu,

rádi bychom Vás požádali o písemné potvrzení souhlasu se zařazením Vás / Vašeho dítěte do výzkumu dětského jazyka, který provádí **Psychologický ústav Akademie věd České republiky**. Tento leták slouží k informování o zaměření výzkumu. Připojením Vašeho podpisu na přiloženém formuláři vyjadřujete souhlas s účastí Vás / Vašeho dítěte ve výzkumu.

O co v našem výzkumu jde

Cílem studie „Na stopě významu: jak děti využívají gramatiku k předvídání děje“ je zjistit, jak děti s typickým jazykovým vývojem ve věku 3,5–5,5 let a děti s vývojovou dysfázií ve věku 5–7 let rozumějí větám s různým pořadím slov a jak při poslechu využívají gramatické informace k odhadu významu, a to v porovnání s dospělými mluvčími češtinou, kteří budou figurovat jako kontrolní skupina. Studie **neposuzuje individuální schopnosti dětí**, ale porovnává, jak různé skupiny dětí zpracovávají jazyk. Získané poznatky pomohou lépe porozumět typickému a atypickému vývoji porozumění větám v češtině a mohou přispět k včasnému rozpoznání jazykových obtíží.

Průběh experimentu

Během výzkumu dítě či dospělý účastník experimentu sleduje trojice obrázků prezentované na obrazovce počítače a naslouchá podnětovým větám. Po skočení věty se zobrazí vizuální scéna znázorňující událost, která buď odpovídá, nebo neodpovídá slyšené větě. Účastníci poté slovně uvedou, zda obrázek odpovídá obsahu věty. Obrázky a věty použité v experimentu mají neutrální obsah a odpovídají jazykovým schopnostem dětí daného věku. Dětem budou rovněž předloženy jeden či dva testy jazykového vývoje, při kterém ukazují prstem na obrázky či opakují jednoduché věty. Doba celého sezení nepřesáhne 60 minut. Zákonné zástupce dětí požádáme o vyplnění stručného anamnestického dotazníku.

Údaje a anonymita

Veškeré osobní údaje (jméno, datum narození) budou použity pouze pro administrativní účely a budou uchovávány **odděleně od výzkumných dat**. Získaná data o očních pohybech, reakčních časech a výsledcích testů budou zpracovávána **anonymně** a využita výhradně pro vědecké účely. Výsledky budou prezentovány pouze v souhrnné podobě, která neumožňuje identifikaci jednotlivých dětí.

Dobrovolnost účasti

Účast ve výzkumu je **zcela dobrovolná**. Svůj souhlas můžete kdykoli před testováním i během něj **odvolat**, a to i ústně. Dítě bude do výzkumu zařazeno pouze tehdy, pokud projeví ochotu spolupracovat a bude se při aktivitě cítit klidně a spokojeně.

V případě jakýchkoli dotazů se prosím obraťte na Mgr. Jolana Treichelovou či Mgr. Kláru Matiasovitsovou (především v případě dětí s vývojovou dysfázií; +420774926409).

Děkujeme za Vaši ochotu a spolupráci.

Mgr. Jolana Treichelová

vědecká pracovnice a vedoucí projektu

email: treichelova@praha.psu.cas.cz

Mgr. Klára Matiasovitsová

vědecká pracovnice a vedoucí projektu

email: matiasovitsova@praha.psu.cas.cz

prof. PhDr. Filip Smolík, PhD., DSc.

vědecký pracovník a vedoucí laboratoře

email: smolik@praha.psu.cas.cz